

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XX. Post Trinitatem. Simile est regnum cœlorum homini Regi,
qui fecit nuptias filio suo. Matth. 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

2. Ezechias Rex ut reualuit, sic orauit:
Isa. 38. Eruiſt animam meam, vt non periret:
proiecisti post tergū tuum omnia peccata mea:
Idcirco ait paralytico Io. 5. Iam amplius no-
li peccare: ne deterius tibi contingat: Hicque
huic: Remittuntur tibi peccata. Simul & fa-
nitatem reddit.

Deus dat
plura quā
petita.

O bonitatem! Dat plura, quam petita.
1. Sic Oranti Abrahæ, vt sospitet Ismaelē;
dat & Isaacum è sterili, ac vetula. Gen. 25.
Salomonis, sapientiam petenti, addit di-
uitias. 3. Manassī, veniam peccatorum or-
anti, reddit & regnum. 4. Ezechias, san-
tatem poscenti, addit annos XV. vitæ. 4.
Reg. 20. Quare. 5. Merito Ecclesia orat:
Deus, qui merita supplicum excedis & vota. 6.
Nam Eph. 3. Potens est Deus facere supra id,
quod petimus, aut intelligimus.

PARS VII.

Qualis remissio sit & iustificatio.

Claus tri-
plex remit-
tendi.

I. R emittuntur. At vbi confessio? Scias,
quod remittendi peccata sit Clavis
triplex. Auctoritatua, solius potentia diuina
immediate, & absolute. Huc respe-
xit, qui orauit Ps. 50. Aufer faciem tuam à
peccatis meis: & omnes iniuriantes me us dele.
Secunda Christi est Claus excellētia: qua
Agnus Dei tollit peccata mundi. Tertia est
clavis ministerij, est Sacerdotum Ioann. 20.
Quorum remiserunt peccata, remittuntur eis.
Ideo, ait S. Augustinus, Lazarus est datus A-
postolis soluendus. Io. 11. Quicumque solueritis
super terram, erunt, &c.

Indicium
triplex Di-
uinitatis
Christi.

II. Christus hic tripliciter suam Diu-
nitatem ostendit. 1. Detegendo cogita-
tiones Pharisæorum: Ut quid cogitatis na-
tum condib⁹ reſtrictis enim est Psal. 7. Scrutans
corda, & renes Dei. Et 2. Paral. 6. Tu no-
sti solus cor omnium filiorum hominum. Et Ps.
43. Nonne Deus requiret ifla? Ipſe enim novit
abſcondita cordis. 2. Verbo sanans. Surgetolle
grabatum. 3. Peccata remittendo. Nam
Marc. 2. Solus peccata dimittit.

Hoc vero mordebat Pharisæos, qui
cum vt vulgarem, merumq; hominem
habebant. At prodit eos; docetq; parem
se habere potestatem & sanandi, & pec-
cata remittendi. Quid est facilius dicere dim.
t.p. tua, and. Su. & Amb.

Quin imo difficilis esse, peccatorem
iustificare, quam paralyticum sanare,
hinc Theologi recte inferunt. Augustin. <sup>Iustificatio
opus est dif.</sup> tract. 22. in Ioan. ait, difficilis esse, quam
orbem creare. Quia in iustificatione re-
peritur aliqua contradic̄tio, vel obſta-
lum, quoad arimam, anima que poten-
tias, at nulla in creatione est resistentia.
Ergo bene D. Thom. tract. de gratia: Ma-
ximum opus Dei est iustificatio peccatorum. Er-
go peccare est pessimum opus hominū.
Vnde aſtima remissionis beneficium,
quantum sit.

III. Surge: Tolle: Vade. Surge: quia lapsus
es in peccatum. Tolle lectum: ne cuiquam
porro sis scandalō. Vade in domum: ne pra-
tuō contubernio corrumparis, bonis ope-
ribus incumbe. Lectus est fōcordia, con-
ſuetudinis prauæ, &c. Ista Surge, Tolle, Va-
de, deducere licet per enumerationem
longam peccatorum, & perorari glorifi-
cans Deum, qui dedit potestatem talem ho-
minib⁹.

DOMINICA XX. POST TRI-
NITATEM.

*Simile est regnum cælorum homini
Regi, qui se it nuptias filio suo.*

Matth. 22.

A ſuero, Eff. 1. rex Persarum Satrapis
A conuiuum apparans, potentia ſuæ
declarandæ; Reginam Vasthi, cum Re-
ginis ſeruatis epulante; invitat; for-
mæ eius oſtentandæ. At venire abnuen-
tis impudentiam punit eiusdem repudio,
& nouo Eltheræ coniugio. Si-
mehodie.

II 2 De

De quo nos

- I. Quaevis, & techna sit mundi.
- II. Quodnam sit regnum colorum.
- III. Quis Rex, & qualis.
- IV. Quae nuptia, & qui serui.
- V. Que sub invitatorum negligentia lateant.
- VI. Quod mundi, & dinitiarum sit ingenium.
- VII. Quod efficax sit medium conuocandi nuptiales.

PARS I.

De vi, & techna mundi.

Mundus
homino-
nervae s.

I. HOMINI saevis inimicus non est, Mundo. Adeo & natum captat insidiosus; & morientem angustat perfidiosus. Utigitur C. Plinius de Natura queritur, quod mater sit in animatia, natis vngulas det defensioni, victimique offerat; at nouerca homini, inermem & indigum omnium edat. Ita de mundo querar, qui brutis cliens necessaria vltro præbet, hominem vero suo mancipat seruitio tyrranico.

2. In domo Epulonis, Luc. 16. bestiae sat habent: at Lazaro nemo dabat. Quot carnes in mundo? His datur. Homo velema; vel sudet; vel careat. 3. Aues non sunt sollicitæ, nec ager, nec flores. Luc. 12. Matth. 6. At homo, scire optat? Discat. Mundus vnum deserit & odit. At odit amando, dum offert opes, honores, voluptates. O hypocritam! Iob. 20. Gaudium hypocritæ ad instar pueri est.

II. Ut Iudas osculo tradidit Iesum hosti, & morti: Ita mundus fictis delicijs ac blanditijs hominem orco. 2. Sic Assuerus Aman purpuratum à coniuicio Esteræ ad laqueum rapi iubebat. Esth. 7.

3. Iahel, vxor Haber Sisaram, Ducem Regis Canaanorum, domum inuitat è fuga, Id. 5. aperuit vterem lactis, & dedit ei bibere, & operuit illum. O illicem! Amox tulit

clavum tabernaculi, assumens malleum, & ingressa absconde posuit supra tempus capit is eius clavum, percussumque malleo defixit in cerebrum usque ad terram. Ita & tu perfide mundus, &c.

III. Filia Loth, Gen. 19. dixit maior ad minorem: veni, ineberiemus eum, patrem, dormiamusque cum eo. Ita mundus omni vespera viræ huius. 2. Leo Samsonius in ore mel gerebat mortuus; at erat cæteraleo. Iud. 14. Talis mundus Psalm. 27. Qui loquitur pacem cum proximo suo: mala autem in corde eius. 3. D. Thom. Comment. in Ioann. ait Mundum similem balenæ captati pisces. Hæc ore hiante natans odorem gratissimum è ventre emittit, quo illecti pisces eivæ in ipsam aluum innant: in que mortem voluntarij. Ita, &c.

IV. Quis furor ð ciues mundi? Itane! Iere. 2. Onager assuetus in solitudine, munda, nus, in desiderio anime sue attraxit ventum amoris suis, & nullus auertet eū? Tanto siquidem cestro onagri catulenta rabies effrascit; vt, si foemella sibi desit, omnia late pererret, contemtor laqueorum, cassiū, venatorum, dum potiatur foemella. Vera hæc cosmophili imago est. Adeo rabit audita mundi Syrene, dum voluptatula fruatur, cœli contemtor, & orci.

5. Ut supplantator Iacob. Gen. 25. lenitcula pulmentarij fratrem Esau exuit primogenituræ, & hæreditatis paternæ iure: Ita mundis cœlo suos vna exuit nubila. 2. pharao Israelitas regni sui laboribus occupat, allio pascit; amorem sacrificandi vt amittant, & gustum terræ promissæ. Sic mundus suos, in hodierno Euangelio distinuit.

PARS II.

Quodnam sit regnum colorum.

Regnum est Ecclesia: Rex, Deus Pater; Allegoria Sponsus, Filius: Sponsa, Filii humanitas; Paranyphus, Sanctus Spiritus: Serui, Prophetæ,

Et perdu-

phetæ, Apostoli, Doctores. Nam Psalm.
18. In omnem terram exiuit sonus eorum, &c.
In uitari ad nuptias has, est vocari ad communionem meritorum Christi. Iudei venire nolentes, prophetas temtere, Ieremiam lapidarunt, Isaiam serra dissecuerunt; Iesum crucifixerunt. Deus Apostolos emisit ad exitus viarum, ac Gentes, ad ductum bonos & malos in Ecclesiam, dum hæc impleatur. Utque acer est in non venientes: ita & in venientes sine ueste nuptiali charitatis - et si fidem habeant solam.

Ecclesia est regnum. Ecclesia regnum cœlorū dicitur: quia Rex cœlorum ei præsidet. 1. Est id legitimum. Id enim sibi Iesus comparauit iure, & merito; mediante hypostasi. Vnde Ps. 2. Ego constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius.

2. Estantiquissimum. Nam regnum inchoauit Assyriorum Naus. Medorum, Cyrus. Xerxes. Persarum: Romulus, Romanorum. Alexander, Græcorum. Horum antiquior est Rex regum & Ecclesia.

3. Est nobilissimum. 1. Prou. 14. In multitudine populi, dignitas Regis; & in paucitate plebis, ignominia Principis. 2. Inde magni fit Assuerus, quod Rex centum viginti sex esset prouinciarum, ab India ad usque Aethiopiam. At Christus Ps. 72. Dominabitur a mari usque ad mare: a flumine usque ad terminos terrarum. Ideo Mar. 16. Euntes in mundum vniuersum præd. Eu. omni cre. 3. Et Pater, Psal. Dabo tibi Gentes hereditatem tuam; & possessionem tuam terminos terra. 4. Et Ipse Mat. vlt. Data est mihi omnis potestas in celo & in terra.

4. Est ditissimum. Nil enim ab alijs regnis mutuat. Victimum habet in corpore Christi: vestitum in ceteris Sacramentis: terram promissionis in petra Petri, monte Calvarie; sylam in Cruce: hortum in sponsa: ubi pomanova & vetera. Cät. 7. &c.

5. Est fortissimum. Quia cætera vni subiecta omnia. Et super apetram ædificatum, nec porta inferi præualebunt: Psalm. 128. Sepe expugnauerunt me, iniunctute mea: dicat nunc Israel: Sepe expugnauerunt me: etenim non potuerunt mihi. Ipsum est. Dan. 2. Lapillus de monte ad statuam auri, agenti, æris, ferri, lutis allapsus: qua strata ipse creuit in montem maximum.

6. Est ordinatissimum legibus: quarum nusquam similes ad pacem, ad mores, ad iustitiam, ad vitam. Estque Ps. 18. Lex Domini ad conuertendas animas.

7. Est perenne. Dan. 7. Potestas eius, potestas æterna; quia non auferetur, & regnum eius non corruptetur. Psalm. 44. Regnum tuum; regnum æternum; regnum omnium sæculorum. Angelus, Luc. 1. Et regni eius non erit finis.

PARS III.

Quis rex, & qualis?

Rex Christus est. Plato, ait, Beatus sum fore resp. si aut Reges philosopharentur, aut Philosophi regerent. At Col. 2. in Eo omnes thesauri sapientia & scientia Dei absconditi. Fuit Rex ab æterno: at incarnatus, regnum promeruit. Heb. 2. Eum, qui modico, quam Angeli, propter passionem mortis, minoratus est, videns Iesum gloria & honore coronatum. Psalm. 8. Minuisti eum paulo minus ab Angel. gloria & honore coronaisti eum. Philipp. 2. Et dedit illi Nomen, quod est superomne nomen. Quod? IESVS. Sed & hoc: Rex glorie, ait S. Greg. Naz. in illa Psalm. 8. Attollite portas præ. &c. & introribit Rex glorie.

Apoc. 1. Oculi eius sicut flamma ignis; & in capite eius diademata multa, & vocabitur nomen eius verbum Dei. Diademata inquam, Diuinitatis, cœli, terra, &c. Apoc. 10. Angelus magni Confilij habet iridem pro diademate: At iris

Mille habet varios aduerso sole colores:
Significat regna varia sub uno Rege
Christo Homine Dœ.

*Rex huma
nus esto.*

II. Simile est homini Regi. Rex se homi-
nem meminerit. 1. Ezech. 1. Cherubinus
ille, faciem habens leonis, humanam quo-
que præferebat. Ita Rex, qui inter homi-
nes est, quod leo inter bruta, dum regnat
ut leo, ut homo quoque regnet.

2. Triumphantibus, Romæ seruus à
tergo inclamabat: Memento hominem te es-
se. Hieron. Tertull. 3. Philippus, Rex Ma-
cedo, omni die à certo sic mane saluta-
batur. Rex, memento te esse hominem, quasi
dicat. Regnum, humanitate destitutum,
est tyrannis.

*Sin' ruet
cum regno.*

Inde regnum euerio, est Regum
cruelitas, adeoque bestialitas. 1. Dan. 4.
Dicitur Nabuchodonosori: Regnum à te
transbit. Et ab hominibus ejuscent te, & cum
bestiis & feris erit habitatio tua, &c. Psal. 74.
Exterminauit eam Ierusalem aper de filia,
& singulariter ferus depastus est eam. Id est, Ti-
tus & Vespasianus. 2. Cu Sichemitæ Abi
melech regem elegissent, Iudic. 9. Ioathan
eis proposuit parabolam de Lignis re-
gem querentibus, acceptantibusque de-
mum Rhamnum, vnde egressus ignis li-
gua deuorauit. Sic cruelitas Regum, est
ruinare regnum.

PARS IV.

Quæ nuptiae, & qui seruit?

*Nuptia
Christi
Ecclesia.*

1. *V*isecit nuptias filio, Humanitatem
copulans Diuinitati. Ob quod con-
iugium dedit ei regnum. 1. Cant. 3. Egredi-
mini filiae Sion, & videte Regem Salomonem in
diademe, quo coronauit illum mater, in die
desponsationis illius. 2. Sic Patres: Ambr. lib.
de Institut. Virg. cap. 16. Beatus est Maria
venerus, qui tantum Dominum coronauit, quæ-
doformauit. Coronauit eum, quando genera-
uit. 3. Augustin. hic Christus, qui processit ex
vtero Virginali tanquam sponsus de thalamo
suo, in quo vtero spirituales nuptiae celebratas sunt,
Deus coniunctus est carnii, & caro adhesit Deo,
ut esset unus Christus, & totus homo.

4. S. Hieronym. ait, Deum Synagogæ Terfa, desponsatum tertio. In Circumcisione: Legis promulgatione in Sina: In Incarnatione.

Horum figura fuit Moysis cum Aethyopissa: Samsonis cum Philistæa: Af-
fueri cum Esther connubium.

II. Misit seruos. Apo. 19. Audiui vocem, qua *Voca: Deu-*
*si tubæ magna, & sicut vocem aquarum multa-*vocem.**
rum, & sicut vocem tonitruorum magnorum
dicentium: Gaudete amici, & demus gloriam Deo,
quia venerunt nuptias Agni. Prima vox tubæ,
Ioan. 3. Hic est filius meus dilectus, in quo mihi
bene complacuit: Ipsum audite.

Secunda torrentium. Actorū 10. Huc *2. Propri-*
*omnes prophetae testimonium perlibent, remis-*tarum.**
tionem peccatorum accipere per Nomen eius o-
mnes, qui credunt in eum.

3. Vox tonitruorum est Apostolorum: 3. *Apostol.*
Act. 4. *V*irtute magna reddebat Apostolite-
rum. *testimonium Iesu Christi. His vocibus ad nu-*
ptias inuitatis sumus, clamantibus.

Omnia parata sunt: dixerunt Prophetæ
Iudei: At Apostoli etiam hoc: Tauri &
altilia occisa sunt: Messias scilicet & eius
*merita parata omnia: mors mortua, cœ-*lum referatum, obleratus infernus; Deus*
recōciliatus, peccatum remissum. Quod
*gaudium fuisset hoc Patriarchis? Sed He-*breor. 11. iuxta fidem defuncti sunt omnes,*
*non acceptis reprobationibus. Hinc præsen-*tibus dicebat, Luc. 10. Beati oculi, qui vi-*dent, quæ vos videtis.*****

PARS V.

Quæ sub inuitatorum negligentia lateant.

1. *L*li autem neglexerunt. Quid? Homines Mundani
Iovocantem Deum? Iam Sponsa non *nec debet*
queratur, Cant. 5. *Quæstui, & non inueni: optari.*
Vocavi, & non respondit mihi. Cum nec i-
psius inspirationes audiant homines. O
cæcam mundi infaniam! 1. Sic inhiari
terrenis, quæ nec optari deberent, ut cœ-
lestia poss habeantur? 2. An non vel Eth-
nici,

nici illa contemni, her oicum esse duxerunt?

3. Debent animo sub*iii.* 3. Philippus rex Macedonum postulauit à Philosophis disputari quid in veritate. Illi hoc delegerunt. Quid in rerum natura foret maximum? Primus dixit, montem Olympum esse; vt qui caput inter nubila condat altior ventis & nubibus. Alius Aquam, vt quæ ignis domitrix terram ambiat. Tertius Solem; orbem terræ & aquæ maiorem. Quartus, Cor humanum, quod orbem contemnit & fluxa omnia, rebusque gestis maximis maius est. hic vicit. Et Christianus id subiectum faciet villæ, vxori, boibus &c.

4. Sunt no-
zia. 4. Vah! Ad nuptias vocat Deus, non ad fiducias; Sathan vero ad pericula, curasque honorum, &c. Ethic auditur; Deus spernitur?

5. Sunt in-
sufficientia. 5. Saul auersurus Israelitas, ne Dauid crearent Regem, ait, 1. Reg. 8. Nunquid omnibus vestris dabit filius Isai agros, & vineas; & viueros vos faciet Tribunos, & Centuriones, quia coniurasti omnes aduersum me? quasi dicat: Fœlicitare vos nequit. Potius de nobis queratur Deus, Quid mundus dabit, nisi mortem? dæmon, nisi infernum? caro, nisi corruptionem?

6. Sunt glo-
riabunda. 6. Vah negligentiam! A man gloriaatur, Esth. 2. Regna quoque nullum alium vocavit ad coniuicium cum Rege, prater me, apud quam etiam eras cum Rege pransurus sum. Nō pluris est honor invitationis diuinæ?

Mundi in-
sum est. 7. Ad Affuerin Sufis coniuicium omnes vocati accurrerunt: Dei negligunt?

1. Multi-
plex. 11. Quātumuis iniquus in suos sit mundus: eum plerique tamen exosculantur, ac venerantur. Audite vero quid profiteatur. 1. Quinque iugabouemini. Hisce iugat suos. Christi vnicum est; & illud suave, onusque leue. Matt. 11. Et isti tamen potius; quam huic adhaeretur. 2. Vt Hebrei, ollis carnium assueti, malebant laboribus Pharaonicis emaciari; quam

obsequi Moysi. Sic mundicolæ luti-
lenti.

3. Zach. 10. Ecce talentum plumbi portaba- 3. Gravis-
tur: & ecce mulier una sedens in medio ampho-
rae, & dixit, hac est impietas. Quodque pec-
catum est graue, vt talentum plumbeum:
quodque onus est mundi. At consuetu-
dine niuus sentitur. Heu! Væ exsensis!

4. Isa 2. 4. Formido, & fœnea, & laqueus su- 4. Crucis-
per te, qui habitator est terra: id est; qui toto bil.
animo terræ affixus es, vt incola eius; nō
vt peregrinus, super eum sit cruciatus
intus, & foris, omnesque angustiæ carnis,
mundi, Satanae.

1. Infelix Manasses Rex amare queri- 5. Obruit
tur, 2. Paralip. 3. 6. Incurvatus sum multo vin- shos.
culo ferri, & non est respectus mei, quasi dicat:
obruor miserijs, & à nemine subleuor.

2. Instar religatorum ad triremes; ita
negotiorū vinculis innexi sunt multi, vt
sub catenarum onere faticant curuati. 3.
Pharao Exod. 1. ait: Ecce populus filiorum Is-
rael multus, & fortior nobis est. Venite, sapien-
ter opprimamus eum, ne forte multiplicetur.
Itaque laboribus obruit eum. Sic, ait in
hunc locum Origen. diabolus, vasis agere
quiete Christianis, eorumque cumulari
merita: suggestit mundana opera, curis
afficit, officiis negotiisque implicat, e-
mant, nubant, ædificant, &c. & sic abeant
alios in villam suam, alius &c.

III Non vobis, ô mundi negotia, natus Homo na-
est homo; sed cœlestibus, 1. Psalm. 53. Ac-
cedet homo ad cor altum; & exaltabitur Deus, nou mundo
Id est: alto corde homo spectabit supera,
procubabit in infera temtor mundi, ma-
gnificator Dei. 2. Salomon 3. Regum 2.
De filiis Israel non constituit seruire quæquam,
federat viri bellatores, & ministri eius, & Prin-
cipes, & Daves, & Prefecti currum & equo-
rum. Et Christiani vilibus reculis deser-
uiront, omisis diuinis? O despectum sue,
quem ipsi inferunt, nobilitati!

1. Deut. 22. Vetus Deus arbores planta-
ri intra

Ergo Deū
in cordege.
rat cīcū,
alia.
2. Det pri-
ma Deo.
3. Aliare-
ferat ad
Deum.

ri intra vineās, sed circum: ne his illē offi-
cerent. Sic in cordis vinea solus Deus; a-
lia circumsecus sunt: neu quid amori
Dei officiant. 2. Rebecca formosa, Gen.
39. Seruo Abrahæ potum dedit ad fons
Mesopotamia: cumque bibisset, adiecit;
quin & camelis tui hauriam aquam. Ita Deū
dilige; at cætera Dei respectu: da Deo, vt
Deo: & proximo propter Deum.
3. Esto: sint alia vitæ necessaria in curis
& corde nostro præter Deum. At sint ita,
sicut in arca fœderis, 3. Regum 8. tabulæ le-
gis continebantur: licet his adesset vrna
cum manna, & Virga Aaronis Hebr. 5.
quia tamen, ait *Glossa*, hæc ad legem spe.
Etabant, dicitur, solas tabulas legis inihi-
fuisse. Sic: quæ alia erunt in corde; eare-
ferantur ad Deum. Id quod Hodierniab.
eentes ad villā, boues, &c. non fecerunt.

P A R S VI.

Quod mundi, & diuinitarum sit ingenium.

Opes, &
mundana.
1. Vexant
2. Grauāt.
3. Sunt pe-
riculosa o-
pes.

I. **A** Mor mundi, & opum hos à salute
retraxit. 1. Rachael patri abstulit
idola, sequens Iacob virum. At pater a-
habentem cerbe ea repetit. Gen. 31. Idola mundi ac
opes, &c. qui, sequens Iesum, abstulerit
secum; is mox à mundo exagitabitur.
Ergo Psalm. 44. *Audi filia: obliniscere domū
patris tui: nec iam idola, sed Iesum seque-
re, vel nuda nudum.* 2. Nam opes dant
curas habitæ; appetitæ, labores; perditæ,
mœrores. Absoloni 2. Reg. 14. caput erat
pulcrum, auricomum, omnibus mira-
culum; at assidue grauatum: ideo semel in
anno rondebat: qui, a grauatus cum casaries.
Sic diuinitæ, pulcræ: at graues conscientię,
vel animæ. Quid ergo anima sollicita es, &
tu baris erga plurima? Luc. 10.

3. Dicens nobilibus: An parum vobis esse vide-
tur, esse gener Regis? quasi dicat: Honores
trahunt secum innumera pericula, one-
ra, vt poenæ suas. An parum tibi videtur, esse

diues mundi? Et vero tam vilis, quam gra-
uis est seruitus.

4. Sunt quidem mundi sercula lauta, 4. Sunt
& regificum epulum; sed quale Absolon *Morifum*
Ammoni pararat; in quo à sicariis cæde-
batur. 2. Reg. 13. Inuitat mundus; sed vt e-
necet. Extollit ad honores; sed vt præci-
pit: inescat, sed vt illaqueat.

II. 1. Astu vtitur, quo Saul in Dauidem.
2. Reg. 25. Chiliaracham creat; sed vt discri-
mini obiiciat. *Amouit eum Saul à se, & fecit*
eam Tribunum super mille vires. Ornat offi-
cio, vt euertat. Sic mundus. 2. Dauid V-
riam cum literis ad Ducem Ioab desti-
nat, vt in prima stetacie: sed vt citius cadat.
2. Regum 11. Sic mundus dat primas, vt ex-
cidias ad vsque incitas.

3. Rhamnus ambitiosa, quam diu
serpebat; florebat, & sepius ad instar erat.
At rex arborum factus, igne correptus si-
bi arboribusque excidio fuit. Ita, quot in
humili stetere pulcre, & effloruere, qui
in alto pessum iuerunt? Otia negotiosa
dant vitæ salutique, quod satis: at mundi
negotia ambitiosa, & ista, & istam abstulerunt;
Mundi risus est vitæ interitus. O
risum Sardonicum!

4. 1. Regum vlt. Saul cum rex esset, in cō-
flictu cum Pharisais erat totum præli pondus
versum in Saul. Ita regem te mundus
dicit: at omne molitionum, ac persecu-
tionum pondus in te vertit. Horat. Feriunt
summos fulmina montes.

III. Diris mundus passionibus animi Discretiu-
torquetur; estque totus passio mera; sed
speciosa. Has passiones suis ingenerat, vt
dire discutientur. Vah martyres mun-
di. Talis Heliodorus, Regis Syriæ Antio-
chi Archidux missus Ierosolymam in-
hiabat thesauro templi: At ab equitibus
duobus, (angeli erant:) pene ad necem
percutitur. Vtreversus diceret: 2. Mach.
2. Rex, Si quem habes hostem, aut regni insi-
diatorem; mitte illuc, & flagellatum eum reci-
pies. *Mundus
cruiciabili-
les.*

pies, si tamen euaserit. Rex iste tenebrarum est vel Satan, vel mundus. Destinat suos, ut mundi thesauros explicant: At saepe cœdit puniuntur.

*Ac demū
enecat in
glorios, et si
ditatos.*

IV. Quos odit mundus; destinat ad inuestigandos thesauros. 1. Satan, cum ruinam Christo moliretur, offert ei in deserto regna, modo se mittat deorsum. Sic mundus Christiano; modo se ire perditum non fugiat. 2. Bene ergo duobus candidatis honorum, Matth. 20. Nescitis, quid petatis. Dixit id Psaltes 48. Relinquent alienis diuinas suas: & sepulchra eorum domus illorum in æternum. Hoc petebant. Hæc via illorum scandalum. Chrysostom. homil. in Psalm. 48. Quæ illa via? Sane est studium, quod ponunt mundanis in sequenda voluptate; insana cupiditas habendi bona, & insatiabilis sitis honoris mundi. Quod totum non est paruum impedimentum ad virtutem operandam. En villas, vxores, boues, præsentis Euangelij.

3. Missi exploratores terræ promissæ referunt. Num. 13. bonos esse fructus terræ: Sed ibi vidimus, aiunt, monstra quadam filiorum Enæ degenerantæ. Ita competitores fructuum mundi habent pugnare cum gigantæis difficultatibus. Nam Terra diuinarum deuorat habitatores suos; quominus ad cœlestes nuptias aspirare queant.

P A R S VII.

*Quod efficax sit medium conuocandi
nuptiales.*

*Predicatio
nonissimo-
rum.* Ite in exitus viarum. Cur non in vicos urbis, in foro, palatia? Quia hic nimis diffenti sunt alii; ad nuptias has ire non vacat. Alia vocant. Pauperibus enim prædicatur Euangelium: Matth. 11. Attamen Prædicatores eant in exitus viarum: Nouissima prædicens opum, honorum, volutatum, vitæ, omnesq; exitus viarum humanarum ac mundi inculcent.

1. Isaías, cap. 7. Babylonis superbiam coarguens tunc, cum Persæ vices Ierosolymæ sanguine repleserent, dixit: Non posuisti hac super cortuum, nec recordata es nouissimi tui. 2. Sic & Ieremias in Thren. capite primo. Sordes eius in pedibus eius, & non es recordata finis eius. Itē ergo, tubæ Dei, in exitus viarum mortis, iudicij, gloriæ, pœnæ, & quoscunq; inueneritis, vocate ad nuptias. *Prædictæ Euangelium hoc omni creature.*

3. Dicite, Cantic. 4. *Veni de Libano, sponsa mea; Ecclesia Perfectorum: de cubilibus leonum; Regum, Principum: de montibus pardorum; varijs peccatis maculatorum: turba peccatrix veni.*

Venite ad nuptias Ecclesiae. Hæc enim iustos & iniustos complectitur. Est ea ager, in quo triticum cum lolio. Est arca Noe, in qua columba cū coruis. Est grex Iacob, in quo nigræ, variaz, albæ oves. Est area, in qua palea cum grano. Est sagena & Petri rete, in quo boni pisces, & mali.

Perora facta anacæphaleoli protrepticas.

DOMINICA XXI. POST TRI- NITATEM.

*Erat quidam regulus, cuius filius in-
firmabatur Capharnaum.*

Ioan. 4.

IOsaphat Rex, 2. Par. 20. obsidione presus, desperatus omnib. in templo sic orat: Cum ignoremus, quid agere debeamus; hoc solum habemus residuum, vt oculos nostros dirigamus ad te. Ita Regulus afflictione pressus, ex filio, qui pro deposito erat.

Nos De eo

- I. *Quod utiles sint tribulationes.*
- II. *Infirmitas quo conserat.*
- III. *Quod aduersa ad Deum adducant.*
- IV. *De cura liberorum, & egrotorum.*
- V. *Quod aduersorum, & prosperorum efficiens sunt contrarij.*

Kk

VI. Cur